

Parshas Vayera

By: Rabbi Levi Y. Garelik

The Akeida (part 1):

What is the big deal? Ultimately - nothing happened to Yitzchok - he walked away without a scratch!

(A revolutionary explanation of the Akeida!)

Also:

1. What did Reb Refoel of Hamburg answer to the Misnagdim who wanted to “excommunicate” the Chassidim?
2. Who was the first astronaut?
3. Why did Avrohom Ovinu sacrifice the Ram? There was no need to, once he “misunderstood” Hashem’s intentions.
4. Why did the angel call Avrohom Ovinu **twice** by the Akeida?
5. Why didn’t the first angel give over the whole message?
6. When Hashem told Avrohom Ovinu not to “touch” Yitzchok, Avrohom begged to - at least - make him a little wound. Why?
7. Why did Hashem say twice “and you did not withhold Yitzchok from me”?
8. What is the wonderful lesson for Chassidim and Shluchim of the Rebbe?

Based on Likutei Sichos volume 30 pages 76-81 and others

המקורות:

1. **וירא כב, יג:** וישא אברהם את עיניו וירא והנה איל אחר נאחו caught בקרניו וילך אברהם ויקח את האיל ויעלהו לעולה תחת בנו.

2. **רש"י על הפסוק:** תחת בנו: מאחר שכתוב ויעלהו לעולה לא חסר המקרא כלום, מהו תחת בנו? על כל עבודה שעשה ממנו, ה' מתפלל ואומר, יהי רצון שתהא זו כאילו היא עשוי' בבני, כאילו בני שחוט, כאילו דמו זרוק, כאילו בני מופשט, כאילו הוא נקטר ונעשה דשן.

וצריך להבין:

3. **וירא כב, ב:** קח נא את בנך... והעלהו לעולה. **רש"י - והעלהו:** לא אמר לו שחטהו, לפי שלא ה' חפץ הקב"ה לשחטו, אלא להעלהו להר לעשותו עולה, ומשהעלהו, אמר לו הורידהו.

4. **וירא כב, יב:** ויאמר אל תשלח ידך אל הנער ועל תעש לו מאומה כי עתה ידעתי כי ירא אלקים אתה... **רש"י:** ... אמר לו הקב"ה, לא אחלל בריתי ומוצא שפתי לא אשנה, כשאמרתי לך "קח" – מוצא שפתי לא אשנה, לא אמרתי לך שחטהו אלא העלהו, אסקתי' – אחתי'.

ולכן נשאלת **קושיא עצומה:** היות ואברהם ידע שלא חפץ הקב"ה שישחוט, ו"מוצא שפתי לא אשנה", אז למה רצה להביא קרבן?

ועוד: "מוצא שפתי לא אשנה" קאי גם על מה שאמר הקב"ה לאברהם אבינו ש-

5. **וירא כא, יב:** ויאמר אלקים אל אברהם אל ירע בעיניך על הנער ועל אמתך כל אשר תאמר אליך שרה שמע בקולה **כי ביצחק יקרא לך זרע.**

אז למה שחט האיל, והתפלל כאילו בני שחוט?

יש מפרשים שמזה שראה את האיל הרי זו הוכחה שצריך להקריב,

אבל אי אפשר לומר כן ברש"י כי::

6. **וירא כב, יג:** וישא אברהם את עיניו וירא והנה איל,

7. **וירא בתחילת הפרשה:** וירא אליו ה'... והוא יושב פתח האוהל כחום היום (ורש"י: שלא להטריחו באורחים), וישא עיניו וירא והנה שלשה אנשים (דהיינו שחיפש).

ונשאלת השאלה: למה חיפש איל?

ועוד:

8. **ספורנו כאן:** תמורת מה שה' בלבו לשחוט את בנו על דרך ודובר אמת בלבבו (תהלים טו).

9. אברבנאל כאן: ה' בדעתו לגמור הפעל... חשב שה' מחוייב לתת במקומו כופר atonement ותמורת זה במקום זה.

אבל קשה לומר כך, כי אחרי שאברהם ידע שלא זוהי כוונת הקב"ה (לשחטו), מה מקום ל"כופר"? הוא "טעה"... ואין כל צורך לזה!

והעיקר: למה רש"י אינו מסביר "למה" אברהם החליט להביא איל תמורת יצחק?!

מוכרח שרש"י כבר הסביר את זה, או שזה כ"כ פשוט.....

* * * *

ויוכח בהקדים עוד קושיא בסדר המאורעות:

10. וירא כב, פסוק י: וישלח אברהם את ידו, ויקח את המאכלת לשחוט את בנו. **פסוק יא:** ויקרא אליו מלאך ה' מן השמים ויאמר אברהם ויאמר הנני. **פסוק יב:** ויאמר אל תשלח ידך אל הנער ואל תעש לו מאומה כי עתה ידעתי כי ירא אלקים אתה ולא חשכת את בנך את יחידך ממני. **פסוק יג:** וישא אברהם את עיניו וירא והנה איל אחר נאחז בסבך בקרניו וילך אברהם ויקח את האיל ויעלהו לעולה תחת בנו. **פסוק טו:** ויקרא מלאך ה' אל אברהם שנית מן השמים. **פסוק טז:** ויאמר בי נשבעתי נאום ה' כי יען אשר עשית את הדבר הזה ולא חשכת את בנך את יחידך. **פסוק יז:** כי ברך אברכך והרבה ארבה את זרעך ככוכבי השמים וכחול אשר על שפת הים וירש זרעך את שער אויביו. **פסוק יח:** והתברכו בזרעך כל גויי הארץ...

נשאלות כמה שאלות:

א למה צריך שני מלאכים?

ב למה אברהם לא נתברך מהמלאך הראשון?

ג למה ישנו **ההפסק** בין המלאך הראשון להמלאך השני עם סיפור שחיטת האיל?

ד למה רק 4 השני אמר "יען אשר עשית את הדבר הזה"

והביאור:

בהקדים עוד שאלות:

כאן בעקדה אברהם קיבל ברכות מאוד יפות.

לכאן - אברהם כבר נתברך בברכות אלה? וכדלהלן:

11. **לך לך יב פסוק ב:** ואעשך לגוי גדול, ואברכך ואגדלה שמך והי' ברכה. **פסוק ג:** ואברכה מברכך ומקללך אאור ונברכו בך כל משפחות האדמה.

12. **לך לך יג, טז:** ושמתי את זרעך כעפר הארץ אשר אם יוכל איש למנות את עפר הארץ גם זרעך ימנה.

13. **לך לך טו, ה:** ויוצא אותו החוצה ויאמר הבט נא השמימה וספר הכוכבים אם תוכל לספור אותם ויאמר לו כה יהי' זרעך.

14. **לך לך יז, ו:** והפרתי אותך במאד מאד ונתתיך לגויים ומלכים ממך יצאו.

אז מה נתוסף בברכות שאחרי העקידה שלא קיבל לפני זה? שני דברים עיקריים ויסודיים:

א.. השבועה! ב. הברכה על הגאולה השלימה!

איך ומתי זה קרה? **אחרי הקרבת האיל.** מהי השייכות?

והביאור: למדנו כבר בעבר: אתה רוצה שה' ישבע? צריך קרבן!

15. **נח פרק ח פסוק כ:** [ויצא נח... מן התבה] ויבן נח מזבחה לה' ויקח מכל הבהמה הטהורה ומכל העוף הטהור ויעל עולות במזבחה. **פסוק כא:** וירח ה' את ריח הניחוח ויאמר ה' אל לבו לא אוסיף לקלל עוד את האדמה... ולא אוסיף עוד להכות את כל חי כאשר עשיתי.

16. **רש"י לא אוסיף ולא אוסיף:** כפל הדבר לשבועה, הוא שכתוב (בישעי' ובהפטרת נח) אשר נשבעתי מעבור מי נח (the waters will no longer pass), ולא מצינו בה שבועה אלא זו שכפל דבריו, והיא שבועה. וכן דרשו חכמים במסכת שבועות

17. **רמב"ן כאן על פסוק טז:** יען אשר עשית את הדבר הזה – גם מתחילה הבטיחו כי ירבה את זרעו ככוכבי השמים וכעפר הארץ, אבל עתה הוסיף לו יען אשר עשית המעשה הגדול הזה, שנשבע בשמו הגדול שירש זרעו את שער אויביו, והנה הובטח שלא יגרום שום חטא שיכלה זרעו או שיפול ביד אויביו ולא יקום והנה זו הבטחה שלימה בגאולה העתידה לנו.

ולכן הקריב אברהם "כקרבן" את האיל – בכדי שיזכה לשבועה ולברכה להגאולה!

* * *

עפ"ז יובן האריכות שאברהם אמר בכל דבר שכאילו שזה בבני – למה?

18. **לקוטי שיחות כאן:** בכוונת הכתוב שהקרבת האיל היתה "תחת בנו" הי' אפשר לפרש, שהקרבת האיל היתה **במקום** הקרבת בנו, והיינו שעל ידי הקרבת האיל

"הסתלק" מ"בנו" הגדר של קרבן, וחל על האיל; ומחדש רש"י, שהפירוש intention, meaning ב"תחת בנו" הוא להיפך, שע"י הקרבת האיל הרי זה "כאילו היא עשוי בבני", ועי"ז חל על יצחק גדר "קרבן" ... וזה ה' "חידושו" של אברהם... ולכן הוזקק להתפלל ע"ז להקב"ה - "יהי רצון שתהא זו כאילו היא עשוי בבני".

התפלל שהקב"ה יעשה משהו שהוא "חסר תקדים".

What Avrohom requested here is **UNPRECEDENTED** - he shchts the RAM and REALLY its Yitzchok!! We don't find this anywhere in the world or history.

19. **זבחיהם סב, א:** ... [מקומו של המזבח?] ור' יצחק נפחא אמר אפרו של יצחק ראו שמונח באותו מקום. [ישנה שיחה שלמה בלקו"ש חכ"ה]

20. **נוסח התפלה בבוקר:** זכרנו בזכרון טוב לפניך... ואת השבועה שנשבעת לאברהם אבינו בהר המורלי, ואת העקדה שעקד את יצחק בנו... [ואחרי זה] רבונו של עולם כמו שכבש אברהם אבינו את רחמיו מעל בן יחידו לעשות רצונך.... [ועד"ז בתפלות ימים נוראים].

במילים אחרות: ישנם ב' פרטים: נסיון העקדה – וקרבן העקדה.

אברהם רצה שבמעשה העקדה יהי' לא רק שהוא עמד בנסיון, אלא גם ה"קרבן", בכדי לקבל השבועה.

וזוהו פירוש החילוק בפסוקים דלעיל במס. 10, שבפסוק א' כתוב "ולא חשכת" ובשני כתוב "יען אשר עשית את הדבר הזה ולא חשכת"

ובזה יובן גם למה אברהם התפלל "יהי רצון"

* * *

אבל אם כן, צריך להבין טאקע למה מעשה העקדה לא ה' מספיק והי' צריך ההקרבה וכו'?

21. **שערי תשובה לאדמו"ר האמצעי ח"א ד"ה אחרי ה"א פל"ז:** אך הנה הענין הוא כידוע שיש ב' מיני מס"נ הא' מס"נ בכח ולא בפו"מ והב' מס"נ בפ"מ כ' הרוגי מלוכה וכה"ג ולזה היה ר"ע מצטער מתי יבוא לידי ואקיימנו.

ואברהם רצה שזה יחשב כמסירת נפש בפועל. ועל פי זה יובן מה שכתוב -

22. **וירא כב, יב:** ויאמר אל תשלח ידך אל הנער ועל תעש לו מאומה. רש"י: אל תשלח – אעשה בו חבלה ואוציא ממנו קצת דם.

23. **אברבנא-ל כאן:** כי הוא לא שחט בפועל את יצחק בנו, ומי יודע אם ה' מתחיל לשחוט בראותו טיפת דם אם ה' מתחרט ויכמרו רחמיו ולא יצא דבר לפועל.

לכאן' למה? ועל פי הנ"ל מובן הכל. וגם מובן למה במשך הדורות מזכירים כל הזמן העקידה, כי יצחק "עקד" ו"נשחט" וכו'.

מהי ההוראה במעשה בפועל? התקשרות לרבי, **to be considered one**, הגם שהרבי והחסיד נמצאים בשני מקומות נפרדים?

הדרגות בשליחות – הדרגא הכי נעלית שהוא ממש במקומו

24. אגרות קודש חי"ז ע' רפד: שלום וברכה! הגיעתני שמועה מוזרה **strange rumor** אשר מי שהוא הרים יד עליך בקשר עם עבודתך בקדש, חנוך עטה"ק... וכפי שהודיעוני, הרי המרים יד, כאילו קנא קנאת הקדש וכו'. ובודאי לא נפל רוחך עליך, **despair, anguish**, כי בפנימיות הענין הרי לא עליך הרים יד (שגם אז הרי מלתו אמורה בדברי רז"ל ע"ד מהותו של המרים יד על בן ישראל), כי בנדון דידן הרי גם הרים יד עלי. ואת"ל - בעיקרו עלי ואתה אינך אלא שלוחי. וכמו שהנ"ל לא עשה עלי רושם להחליש העבודה בכלל, הרי תקותי חזקה שלא יפעול חלישות עליך בעבודתך ואדרבה עוד תוסיף אומץ והתעוררות בזה. והשי"ת יצליחך בהצלחה גדולה, ועי"ז יתוסף בכל המצטרך לך מנפש ועד בשר.

כי שלוחים וחסידים (אלה הזוכים בהתקשרות) בכלל הם דבר א' עם הרבי.

ונסיים:

25. פרקי דרבי אליעזר סוף פרק לא: [קרון ימין של האיל] "עתיד לתקוע בו לעתיד לבא".